



Lenka Petráková vytvorila ekologický ôsmy kontinent.

O bývalej študentke GAB a ZUŠ Senec sa viac dočítate na strane 10.

Sčítanie obyvateľstva sa začne už 15. februára. Prvýkrát sa môžeme sčítať doma.
(str. 2)

Najčastejšie otázky a odpovede k zberu kuchynského odpadu.
(str. 6)

Prinášame rozhovor so skvelým futbalistom Ľubomírom Guldanom.
(str. 20)

Senec má 19.718 obyvateľov

K 1. januáru 2021 má mesto Senec 19.718 obyvateľov.

Za rok 2020 sa k trvalému pobytu prihlásilo 415 obyvateľov, z toho 187 mužov a 228 žien.

Narodilo sa 260 detí, z toho 136 chlapcov a 124 dievčat. Prírastok obyvateľov je 675 osôb z toho 323 mužov a 352 žien.

Z trvalého pobytu sa odhlásilo 462 obyvateľov, z toho 204 mužov a 258 žien. Počet úmrtí bolo 165, z toho 77 mužov a 88 žien.

Úbytok je 627 osôb, 281 mužov a 346 žien. Celkový prírastok je 48 obyvateľov. Priemerný vek v Senci je 39,40 roka.

Viera Guldanová, referent evidencie obyvateľstva



Prvé narodené dieťaťko roku 2021 je Michaela Š. Rodičom srdečne blahoželáme! Foto: archív rodiny

Pozvánka na zasadnutie

Mestského zastupiteľstva v Senci
9. februára 2020 o 9:00 v MsKS v Senci

Materiály na zasadnutie sa zverejňujú
na www.senec.sk
a zasadnutie sa bude online vysielat
na www.zastupitelstvo.sk



Elektronické sčítanie obyvateľov sa uskutoční od 15.2.2021 do 31.3.2021, asistované sčítanie sa však posúva!

V dňoch 15. februára - 31. marca 2021 bude v zmysle zákona 223/2019 Z.z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov prebiehať sčítanie obyvateľov samosčítaním. Každý obyvateľ sa sčíta sám alebo bude sčítaný zákonným zástupcom, členom rodiny či blízkou osobou v pohodlí domova na vlastnom počítači, notebooku alebo inom zariadení prostredníctvom online aplikácie na webstránke www.scitanie.sk. Obyvateľ sa na sčítací formulár prihlási svojim

rodným číslom a vyplní údaje. Sčítanie je povinné, nesčítanie sa bude v zmysle zákona sankciované.

Ak obyvateľ nedisponuje žiadnym technickým zariadením, bude mu umožnené použiť zariadenie na kontaktnom mieste, kde sa sčíta sám alebo mu budú nápomocní stacionárni asistenti. Informácie o zriadení kontaktných miest budú oznámené dodatočne.

V prípade napríklad imobility je možné

vyžiadať si mobilného asistenta, ktorý vašu domácnosť navštívi v dohodnutý deň a čas a pomôže so sčítaním. O túto službu bude možné si požiadať cez Call Centrum.

Vzhľadom na pandemickú situáciu, na základe rozhodnutia vlády, sa však termíny asistovaného sčítania posúvajú, aby sme ochránili zdravie všetkých zúčastnených. O termínoch asistovaného sčítania budeme informovať.

Silvia Némethová
Referent podateľne a evidencie obyvateľstva



Rok 2021 bude pre nás z pohľadu budúcnosti veľmi dôležitým rokom. Na Slovensku sa po 10 rokoch uskutoční sčítanie obyvateľov, domov a bytov. Prvýkrát bude integrované a plne elektronické.

Integrované a elektronické sčítanie prináša mnohé výhody:



presnejšie
a kvalitnejšie údaje



bezpečnosť



šetrenie životného
prostredia



skrátenie času
pri vyplňaní

Sčítanie obyvateľov bude prebiehať od 15. februára 2021 do 31. marca 2021.

Senecské pero predsa bude!

Mali sme veľkú radosť, keď sa nápad založiť v Senci tradíciu literárnej súťaže stretol s pochopením, vedenie mesta ho odobrilo a rozhodlo sa súťaž podporiť.

Keď sme sa pustili do jej prípravy, netušili sme, že sa všetko obráti naruby. Boli sme nútení proces dočasne zastaviť a dúfali sme, že na jeseň 2020 sa nám podarí zrealizovať nultý ročník. Epidemiologická situácia však stále nebola dobrá. Nie je dobrá ani teraz, ale rozhodli sme sa nečakať. Veď podľa odborníkov je tvorba výborná psychohygienu

a všetci potrebujeme svoju myseľ zamerať aj na niečo pozitívne. Spúšťame preto SENECKÉ PERO! Nultý ročník bude skromný, ale bude. Chceme dať Senčanom príležitosť prejavíť svoje nadanie a aspoň na chvíľku sa odpútať od myšlienok na pandémie. Ulette do sveta fantázie a ukážte, čo vo vás je!

Tešíme sa na vaše práce. Podrobné informácie a celý štatút súťaže nájdete na webe a sociálnych sieťach.

M. Macháčková



MAD Senec nepremáva do odvolania

Z dôvodu pretrvávajúcich opatrení prijatých vládou Slovenskej republiky, ÚVZ a hlavným hygienikom SR v súvislosti s pandemiou spôsobenou koronavírusom COVID-19 bolo rozhodnuté, že Mestská autobusová doprava Senec až do odvolania nepremáva. Obnovenie premávky MAD Senec závisí od vývoja epidemiologickej situácie.

VCs

Informácie k pandémie

Pandémia nového koronavírusu si vyžiadala opatrenia na zníženie mobility obyvateľstva. Všetky aktuálne informácie nájdete vždy na stránke www.uvzsr.sk.

Rúška

Do odvolania musíme nosiť rúška či iný spôsob prekrytia nosa a úst na verejnosti v exteriéroch, v interiéroch budov a v prostriedkoch verejnej dopravy.

Mestský úrad

Mestský úrad v Senci je do odvolania zatvorený pre verejnosť. Otvorená je len matrika, podateľňa a pokladňa, a to len v pondelky v čase od 7:30 do 13:00. V nevyhnutných prípadoch je možné telefonicky sa dohodnúť aj s inými útvarmi mesta. Kontakty nájdete na stránke: www.senec.sk/sk/kontakty

Zberný dvor

Zberný dvor je pre verejnosť zatvorený do odvolania. Na zbernom dvore sa však aj naďalej budú vydávať vedierka na kuchynský odpad a vrecia na zber.

Sociálne služby mesta Senec

- Denné centrum pre seniorov je zatvorené. V Zariadení opatrovateľskej služby sú návštevy zakázané.
- Terénna opatrovateľská služba v domácnostiach je zabezpečovaná

za dôsledného dodržiavania hygienických opatrení. Pokiaľ je klient pozitívny alebo prišiel do kontaktu s pozitívnym, je povinný o tom ihneď informovať.

- Prepravná služba je zabezpečovaná. Službu je nutné si objednať najneskôr deň vopred na tel. čísle 02/2020 5145.

Školstvo a šport

Školstvo a šport sa riadi usmerneniami určenými ÚVZ SR.

Dôležité kontakty

- Policačný zbor SR: **158**
- Mestská polícia: **159**

Mestské kultúrne stredisko

- MsKS v Senci je pre verejnosť do odvolania zatvorené.

Spoločný obecný úrad

Spoločný obecný úrad (stavebný úrad) v Senci je zatvorený pre verejnosť. V nevyhnutných prípadoch je možné komunikovať mailom na adrese simonovak@senec.sk. Podania a korešpondencia budú fungovať podľa otváracích hodín na Mestskom úrade v Senci a v príslušných obciach.

BUĎME OPATRNÍ A NEPRESTÁVAJME SA CHRÁNIŤ!

vedenie mesta Senec

Možnosti testovania antigénovými testami na Slnčnej jazierach a MOM



Mapka, na ktorej je vyznačená Spoločenská miestnosť na juhu Slnčnej jazier. Foto: DM

Antigénovým testom na COVID 19 sa testuje v Spoločenskej miestnosti na juhu Slnčnej jazier v čase od 7:30 do 15:30. Testovanie je dobrovoľné a koná sa v pracovných dňoch od pondelka do piatka. Realizuje ho zdravotnícky personál z Ružovej záhrady n.o.

Do uzávierky nebola dostupná informácia, ktoré mobilné odberové miesta (MOM) zriadené koncom januára v rámci skríningového testovania zostanú funkčné aj vo februári. Aktuálne informácie nájdete na www.senec.sk a FB [Mesto Senec - oficiálna stránka](https://www.facebook.com/MestoSenec).

DM a VCs

Z činnosti Mestskej polície

- V rámci súčinnosti s OOPZ preverila MsP telefonický oznam, že na Jesenského pred vchodom bytového domu majú manželia nezhody. Hliadka na mieste zistila, že oznamovateľka má problém s manželom, ktorý chodí deň čo deň domov v podnapitom stave a žiadala hliadku MsP, aby ho zobrala na protialkoholické liečenie. MsP nie je kompetentná takúto vec vykonať. Na otázky hliadky, či ju manžel fyzicky napadol alebo inak ubližoval, uviedla, že nie, lebo príde domov a hneď zaspí. Od hliadky MsP chcela len to, aby ho odvieďli na liečenie. MsP vyrozumela stálu službu OO PZ SC.
- Hliadku MsP na Námestí 1. mája zastavila neznáma osoba, ktorá uviedla, že pri kostole na Farskom námestí sa pohybuje ozbrojená osoba, ktorá manipuluje strelnou zbraňou. Hliadka MsP sa urýchlene presunula na miesto, kde podľa popisu spozorovala sedieť na lavičke podozrivú osobu. Neznáma osoba pri príchode hliadky nemala zbraň v ruke. MsP skontrolovala predložený doklad totožnosti. Osoba s hliadkou spolupracovala a nekládla žiadny odpor. Jednalo sa o P. H. z Rožňavy, ktorý mal u seba krátku strelnú zbraň - vzduchovku a dva vreckové nožičky. Menovaná osoba hliadke uviedla, že má psychické problémy a potrebuje sa s niekým porozprávať. Strelnú zbraň mal údajne iba kvôli tomu, že si chcel ísť zastrieľať na pole. Na miesto bola privolaná hliadka OOPZ SC, ktorá si menovaného prevzala.
- Hliadka MsP spozorovala osobné motorové vozidlo, ktoré prichádzalo od aquaparku smerom ku križovatke k hotelu Senec po strede vozovky s vypnutými svetlami a s defektom kolies na ľavej strane oboch náprav. Vodič mal opretú hlavu o bočné okno vodiča s privretými očami. Hliadka sa za vodičom otočila a za pomoci VRZ vodiča začala odstavovať. Napriek výzve na zastavenie pokračoval v jazde od Hotelu Senec až po križovatku Dúhová-Štefánikova, kde musel byť zablokovaný vozidlom hliadky. Jednalo sa o R. E. zo Senca, ktorý bol značne pod vplyvom alkoholu. Hliadka zistila, že vodič poškodil s vozidlom bránu na Dúhovej, pričom vlastníčkovi brány spôsobil škodu vo výške 500 eur. Prípado prevzal OR PZ Senec

Mestská polícia



Z kalendára primátora mesta Senec Dušana Badinského za január

- Individuálne stretnutia s vedúcimi zamestnancami
- Pravidelné stretnutia s vedúcou školského úradu a riešenie aktuálnej situácie týkajúcej sa nástupu detí do MŠ a ZŠ
- Pracovné stretnutie s konateľom spoločnosti AVE SK Krasnecom ohľadne aktuálnej situácie s odpadmi v našom meste
- Pracovné stretnutie ku Koncepcii športu
- Mestská rada mesta Senec – online
- Pracovné stretnutia Krízového štábu mesta Senec
- Účasť na stretnutí Okresného krízového štábu na Okresnom úrade v Senci
- Pracovné stretnutia s prednostkou Okresného úradu v Senci Mgr. Katarínou Sowiňskou a príslušnými dotknutými inštitúciami k prípravám testovania antigénovými testami na COVID-19
- Celoplošné testovanie na COVID-19 v termínoch 21. – 27. 1. 2021

Dagmara Mičeková

Názory vedenia mesta a poslancov mestského zastupiteľstva

V Mestských novinách Senčan dávame priestor aj vedeniu mesta a poslancom mestského zastupiteľstva, aby vyjadrili svoj názor na rôzne aktuálne témy mesta Senec. V súčasnej situácii, keď sa nový koronavírus šíri rýchlejšie ako predtým a nemocnice sú plné pozitívnych pacientov, sa pýtame: **Aký je Váš názor na očkovanie proti novému koronavírusu?**

Jarmila Répássyová prednostka Mestského úradu v Senci

Ja sa v princípe prikláňam k tomu, čo hovorí veda - verím vedcom a nie rôznym konšpiračným teóriám a ich nositeľom, ktorí šíria rôzne nepodložené fakty, ba niekedy priam bludy. Tiež si myslím, že vakcinácia je pri súčasnom stave pandémie jediná možná cesta, ako sa dostať zo situácie, z ktorej sme všetci už unavení a frustrovaní a vnímam ju ako jediný možný spôsob, vďaka ktorému by sme sa čoskoro mohli priblížiť k normálnemu fungovaniu sveta, aký sme žili pred vypuknutím pandémie. Nepochybujem o tom, že ešte stojí pred nami veľa otvorených otázok. Ale napriek tomu snažiac sa pozorne naslúchať vedcom, jednoznačne mi vyznieva z toho resumé, že výhody očkovania výrazne prevážujú nad negatívami pandémie COVID 19 - a to jej najväčšími, ktorými sú rýchlo sa šíriaca nákaza, vysoké riziko vážneho priebehu ochorenia, vysoká smrtnosť, príp. doživotné zdravotné následky, ktoré prekonanie ochorenia COVID19 môže priniesť. A preto ja osobne hneď, ako budem mať možnosť, dám sa zaočkovať. Odporúčam vo fáze rozhodovania sa o tomto kroku sledovať napr.: instagram sukl_sr (Štátny ústav kontroly liečiv SR).

Janka Turanská nezávislá poslankyňa

Žiadna iná medicínska metóda nezachránila toľko životov, ako očkovanie, preto je považované za najúčinnnejšiu plošnú metódu prevencie. Komunitné očkovanie zachraňuje životy, hoci dnes túto metódu mnohí ľudia, ktorí nezažili epidémiu, považujú za nebezpečnejšiu, než samotné ochorenie. Pri rozhodovaní pre, alebo proti, sú dôležité informácie o celkovom zdravotnom stave, prípadne osobnej, či rodinnej anamnéze a je dobré poradiť sa s odborníkom, ktorý tieto informácie má a ktorému dôverujeme. Stav zdravia patrí v súčasnosti k najchránenejším osobným údajom, preto je na rozhodnutí a zvážení každého jednotlivca, či sa dá, alebo nedá očkovať. Je neprípustné deliť ľudí na očkovaných a neočkovaných, nálepkovať ich, prípadne vyčleňovať zo spoločnosti, či inak diskriminovať. Ja osobne, keďže som zdravotník, beriem očkovanie, spolu s pestovaním celkovej imunity (dostatok spánku, pohybu, prísun vitamínov, minerálov, kvalitná strava, dostatok tekutín), za najúčinnnejšiu zbraň i proti súčasnej pandémie Covid 19.

Poslanci BSK predĺžili termín podávania žiadosti o regionálne dotácie do 15.2.2021

Župní poslanci schválili predĺženie termínu prihlasovania na regionálne dotácie. Žiadatelia o dotáciu môžu projekty prihlasovať do 15. februára.

„Termín na podanie žiadosti o regionálne dotácie sme predĺžili o mesiac. Verím, že žiadatelia budú mať dostatočný časový priestor a podarí sa im zaregistrovať čo najviac kvalitných projektov. Žiadosti sa tento rok podávajú výlučne elektronicky a preto sme na náš web [BratislavskyKraj.sk](https://bratislavskykraj.sk) pridali aj podrobný návod ako postupovať,“ povedal predseda BSK Juraj Droba.

BRDS je pre rok 2021 otvorená v štyroch oblastiach: kultúra, mládež, šport a ochrana životného prostredia a rozvoja vidieka.



Župan Juraj Droba a zástupca riaditeľky úradu Emil Pavlík. Foto: BSK

Celkovo na projekty pôjde vyše milión eur. Všetky výzvy sú otvorené až do 15. februára 2021. Podrobnejšie informácie týkajúce sa BRDS nájdete tu: <https://bratislavskykraj.sk/brds/> Zdroj: BSK

Vyhradené parkoviská sa v zime nezriadujú

Zimné klimatické podmienky neprajú zriaďovaniu vyhradených parkovacích miest. Pri nízkych teplotách nie je možné namaľovať na vozovku vodorovné dopravné značenie vymedzujúce parkovacie miesta. Nové parkovacie miesta budú zriadené v súlade s novou vyhláškou Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 13. februára 2020 o dopravnom značení, ktorá nadobudla účinnosť 1.4.2020.

Všetky dopravné projekty, všetky ostatné projekty s trvalým alebo dočasným dopravným značením, pasporty dopravného značenia musia byť vypracované v súlade s touto vyhláškou. Mesto Senec v tomto roku postupne zosúladí dopravné značenie aj existujúcich vyhradených parkovacích miest s novou vyhláškou o dopravnom značení.

VCs



Vyhradené parkovacie miesta sa môžu malovať až za teplého počasia. Foto: VCs

Bezpečnejšie po Jánošíkovej ulici

Viaceri obyvatelia Jánošíkovej ulice upozorňovali mesto na časté prípady riskantne rýchlej jazdy motoristov a spoločne požiadali o osadenie spomaľovacieho prahu. Mesto Senec vstúpilo do konzultácie s majiteľmi nehnuteľností v častiach ulice, ktoré prichádzali do úvahy pre osadenie retardéra. Nebolo ľahké nájsť vhodné miesto, pretože nikto nechcel mať zariadenie priamo pred domom. Napokon došlo k dohode a v bezpečnej vzdialenosti

od križovatky, na úrovni domov 5 a 33, bolo s písomným súhlasom majiteľov prilahlých nehnuteľností vytýčené miesto pre vybudovanie spomaľovacieho prahu. Začiatkom decembra 2020 bol spomaľovač dokončený. Bol vybudovaný tak, aby parametrami spĺňal podmienky pre zriadenie prechodu pre chodcov, čo však ešte musí odsúhlasiť Okresný dopravný inšpektorát.

VCs



Spomaľovač na Jánošíkovej ulici. Foto: VCs

Policačné okienko



Zima dorazila v plnej sile a teploty pod nulou, sneženie či šmyklivé cesty, s tým sa budeme stretávať najbližšie dni takmer každé ráno. Obzvlášť opatrní by mali byť najmä vodiči, ktorých na cestách môžu prekvapiť nečakané zimné nástrahy. V mnohých prípadoch stačí iba chvíľa nepozornosti alebo krátke zaváhanie a nehoda je na svete.

Okresný dopravný inšpektorát v Senci aj v minulom roku zaznamenal viacero dopravných nehôd, ku ktorým prišlo v dôsledku nepriaznivého počasia či klzkej vozovky. Preto si dovoľujeme upozorniť vodičov, aby si pred jazdou skontrolovali technický stav vozidla, funkčnosť osvetlenia a pre dobrú viditeľnosť odhrňte z celého auta sneh a zoškriabte ľad zo všetkých okien. Pred cestou si vždy urobte časovú rezervu. Tým, že sa ponáhľate, iba zvyšujete šancu, že sa stanete účastníkom dopravnej nehody. Veľmi dôležité sú zimné pneumatiky. Ak ste doteraz váhali a čakali na väčšiu dávku snehu, neriskujte a určite prezujte letné pneumatiky za zimné.

Dopravní policajti sa v týchto dňoch zameriavajú aj na kontrolu technickej spôsobilosti vozidiel, stavu pneumatík a ich používanie v zimnom období ako i na stav pozemných a cestných komunikácií.

Situácia na cestách sa rýchlo mení, preto buďte opatrní, zbytočne neriskujte a PRISPÔSOBTE RÝCHLOSŤ JAZDY SVOJIM SCHOPNOSTIAM.

Úlohou polície je pomáhať a chrániť, no každý jeden účastník cestnej premávky by mal prispieť svojim zodpovedným správaním. Veď život máme len jeden.

ORPZ v Senci

por. Mgr. Michaela Petrášová, ORPZ v Senci

Medziročné porovnanie triedenia odpadu v meste Senec za mesiac december

Papier a lepenka

2019 – 32,10t

2020 – 41,76t

Plasty

2019 – 17,87t

2020 – 45,57t

Sklo

2019 – 20,17

2020 – 19,77t

Biodpad - hnedé zberné nádoby

2019 – 16,45t

2020 – 19,32 t

Zmesový komunálny odpad

2019 – 523,21

2020 – 483,06t

Najčastejšie kladené otázky k systému zberu komunálnych odpadov

Od januára 2021 nastali zmeny v odpadovom hospodárstve mesta Senec. Spolu s nimi sa obyvatelia začali viac zaujímať nielen o nové druhy triedenia, ale aj o ďalšie informácie. Ako pomôcku sme pripravili najčastejšie otázky a odpovede.

1. Ak som nestihol, môžem si ešte vyzdvihnúť vedierko na odpad z kuchyne?

Sadu na triedený zber si viete vyzdvihnúť stále na referáte odpadového hospodárstva v areáli zberného dvora na Železničnej ulici počas celého roka.

2. Prečo mi neberú vrecia s plastami a s papierom, keď ich vyložím v deň vývozu?

Triedené zložky ako plasty/kovy/tetrapaky a papier je potrebné vykladať v prísvitných vreciach, ktoré získate bezplatne na referáte odpadového hospodárstva na celý rok. Zvozová spoločnosť odpad v iných vreciach nezbera z dôvodu, že sa v týchto vreciach (modré, čierne



Bytovky separujú do modrých nádob.

a pod.) nachádzal hlavne zmesový komunálny odpad alebo dokonca aj zbytky uhynutých zvierat.

3. Čo sa deje s mojím odpadom z kuchyne, keď ho odovzdám?

Vytriedený odpad z kuchyne sa zväža na ďalšie zhodnotenie do bioplynovej stanice, ktorá ho jednoducho povedané premeňa na teplo a energiu. Koncom mesiaca január sa z Mestského úradu v Seneci chystáme do bioplynovej stanice, aby sme pre obyvateľov mesta natočili video o tom, ako sa ďalej odpad spracováva.

4. Prečo sa znížil interval vývozu z čiernych nádob?

Podľa štúdií až 40% odpadu v čiernych zberných nádobách je odpad z kuchyne. Nakoľko sa začiatkom roka 2021 v rámci mesta zaviedol zber odpadu z kuchyne, máme za to, že pokiaľ si dajú obyvatelia aspoň minimálnu námahu, tak znížia objem odpadu zo svojich čiernych nádob prinajmenšom o polovicu. Preto sa znížil interval vývozu zmesového komunálneho odpadu.

5. Čo mi má ostať v zmesovom komunálnom odpade po vytriedení?

Keď sa pozriete poriadne na obsah svojej zbernej nádoby na netriedený odpad, tak prídete na to, že po riadnom vytriedení plastov, kovov, tetrapakov, papiera, skla a biologicky rozložiteľných odpadov (zelený odpad a odpad z kuchyne), v nej v podstate nič neostane. Môžu Vám tam ostať použité hygienické potreby, plienky, vatové tyčinky, použité jednorazové rúško, psie a mačacie exkrementy, silikónová podstielka pre mačky, použité handry, mopy a podobne. Aj preto sa znížila frekvencia vývozu, aby sa pôvodcovia zamysleli, či triedia poriadne a či to nejde lepšie. Je to na každom z nás.

6. Dočítal som sa, že podstielka drobných zvierat môže ísť do kuchynského odpadu – čo sa tým myslí?

Myslí sa tým podstielka, ktorá je slamová alebo pilinová a drobné zvieratá sú morča a škrečok.

7. A čo v prípade, keď kuchynský odpad nemám a tým pádom vedierko bude prázdne?

Časom možno prídete na to, že nie všetko viete zužitkovať v domácom kompostéri alebo prostredníctvom hospodárskych zvierat a vrecia na BRKO využijete. Mesto má zákonom stanovenú povinnosť Vašu domácnosť vybaviť potrebnou ročnou kapacitou a je na Vašom zväžení, či ju využijete. Zvozová spoločnosť mestu účtuje len reálne obslužené nádoby/vedierka.

8. Vážne môžem dať do odpadu z kuchyne jogurt aj s téglikom?

Do odpadu z kuchyne môžete dávať odpady v ich prvotnom obale. To znamená, že keď máte jogurt/smotanu po záruke, tak ju dáte do vedierka aj s prvotným obalom a to je práve téglik. Pokiaľ jogurt zjete, tak prázdny obal patrí do plastov. Odpad z kuchyne následne putuje do bioplynovej stanice a tá si s ním už poradí. Rozdiel by bol v tom, ak by odpad putoval do kompostárne – tam už odpad nesmie byť v obale.



V rodinných domoch máme vedierka.

9. Čo ak mi ukradnú vedierko, ako mám postupovať?

Pokiaľ sa tak stane, zavolajte nám na tel. č. 02/2020 5152, napíšte mail: odpady@sencan.sk alebo sa priamo zastavte u nás na referáte odpadového hospodárstva na zbernom dvore Železničná 3, kde Vám vydáme nové.

10. Čo ak nám jedno vrece nestačí?

Celý systém zberu je nastavený na tom, že nám zvozová spoločnosť fakturuje len reálne obslužené nádoby/vrecia. Napriek tomu, že sa vo verejnom obstarávaní určila veľkosť vedierka na odpad z kuchyne s objemom 15 litrov, vrece má objem 20 litrov tak, aby Vám na týždeň postačovalo. Ak Vám v daný týždeň jedno vedierko nestačí, môžete vedľa neho vyložiť aj ďalšie vrece označené nálepkou. Pandémia a s ňou spojený lock-down spôsobili, že sa odpad z kuchyne „presunul“ z reštaurácií do domácností a tie majú momentálne zvýšenú tvorbu kuchynského odpadu. Máme viacčlenné domácnosti, ktoré produkujú momentálne viac kuchynského odpadu, nakoľko pravidelne varia deťom, ktoré bohužiaľ v tomto období nenavštevujú školské zariadenia. Odpad z kuchyne, ktorý je rastlinného pôvodu ešte viete vytriediť do kompostovacieho zásobníka, prípadne hneď zbernej nádoby a tak vo vedierku uvoľní miesto na živočíšny odpad z kuchyne, ktorý neviete ďalej skompostovať, prípadne nám ho kompostáreň odmieta odobrať. Uvoľnením opatrení v súvislosti s pandemiou by sa mal však tento problém stabilizovať.

Ivica Gajdošová, referent odpadového hospodárstva

Chválime, karháme

- **Chválime obyvateľov Kollárovej ulice 6-12**, ktorí sa výborne zapojili do zberu kuchynského odpadu. Tým, že takto zodpovedne separujú odpad z kuchyne, nepotrebujú vývoz zmiešaného komunálneho odpadu z čiernych nádob 3x týždenne, ako to mali predtým, ale stačí im vývoz raz za týždeň. Nie všetky bytovky už mali modré kontajnery vo svojich stojiskách, počas januára však postupne pribúdali. Práve triedením odpadu z kuchyne si možno uvedomíme, že kupujeme množstvo potravín, ktoré vôbec nevyužijeme a niečo nás to naučí.

MO



- Počas druhého januárového víkendu sa vandali vyzúrili na pirátskej lodi patriacej Penziónu Lobster na južnej strane Slniečnych jazier. Pirátska loď je unikátnou drevenou stavbou, ktorá sa stala ikonou Slniečnych jazier a nachádza sa na väčšine pohľadníc. Vandali zlomili dve priečne rahná stredného sťažňa. Viacerí sa museli zavesiť a hojdať sa na systéme lán spájajúcich rahná, ktoré sa následne zlomili a skončili na palube lode. Je smutné, že sa nájdu ľudia, ktorí si nevážia cudzí majetok, hodnotnú stavbu, ktorá je pýchou Slniečnych jazier. Podobný útok je o to viac zákerný a nepochopiteľný, že ubytovacie a reštauračné služby

patria medzi najviac ekonomicky postihnuté odvetvia v časoch koronavírusovej pandémie.

VCs

- **Karháme tých, čo si zjednodušujú prístup k triedeniu** a vynášaniu odpadu tak, že ho vyhodia len tak na ulicu. Fotografia je z trávnik pri ZŠ Mlynská. Ich riešenie je pre Mestskú políciu náročné najmä preto, lebo takéto dokazovanie zvyčajne nie je podložené svedeckou výpoveďou či inými dôkazmi.

MO



Čo patrí a nepatrí do odpadu z kuchyne?



V tomto vreci na kuchynský odpad sú správne vyseparované šupy z ovocia a zeleniny.



Prírodná podstielka malých zvierat ako napríklad morčiat, môže ísť do vedierka tiež.



Pozor, do kuchynského vedierka nepatria psy a mačacie exkrementy!



Starý chlieb, rožky či iné pečivo môžete použiť na výrobu strúhanky, alebo ich dať do vedierka.



Mliečne výrobky po termíne spotreby môžete vhoďiť do kuchynského odpadu v pôvodných obaloch.



Do odpadu z kuchyne nepatria žiadne lieky.



Servítky, ktorými si utrieme po obede ústa, tiež môžeme dať do odpadu z kuchyne.



Patria tam aj škrupiny z vaječ, zvyšky čaju a kávy, alebo aj zvyšky z tekvicových jadriek.



Nepatria tam ani kamene, prázdne obaly, vosk, cigaretové ohorky či drevo.



Senecká čistička odpadových vôd sa dočkala modernizácie

Naše mesto získalo v decembri 2019 dotáciu z Environmentálneho fondu vo výške 5.941.000 € na projekt s názvom „Čistenie odpadových vôd v meste Senec – Intenzifikácia a modernizácia jestvujúcej ČOV Mesta Senec“. V zmysle Zmluvy o poskytnutí podpory z Environmentálneho fondu formou dotácie bolo plánované začatie realizácie projektu v marci 2020 a jeho ukončenie v októbri 2021.

Nakoľko bola výška poskytnutej dotácie o 57 % nižšia ako suma požadovaná v žiadosti o dotáciu, bolo potrebné prepracovať podklady projektového návrhu technického riešenia stavby, vrátane rozpočtu, a súčasne zabezpečiť potrebné povolenia na realizáciu stavby. Mesto Senec vyhlásilo výberové konanie na dodávateľa stavby.

Úspešným uchádzačom sa stalo „Združenie Senec“ zastúpené spoločnosťami CEDIS s.r.o. a HANT BA, a.s. a k ukončeniu verejného obstarávania došlo podpisom zmluvy o dielo 4. decembra 2020.

Mesto Senec odovzdalo dodávateľovi stavenisko 16. decembra 2020. Dodávateľ v zmysle harmonogramu prác pristúpil k odstráneniu ornice, výrubu stromov, búraniu trafostanice a k asanácii starej dúcharne, objektov biologického čistenia, štrbinových nádrží a kalových polí.

Čistenie odpadových vôd je v projekte navrhnuté technológiou aktivácie s odstránením uhlíka a dusíka v jestvujúcej i novej aktivačnej nádrži, s chemickým odstránením fosforu a aeróbnou stabilizáciou kalu v uskladňovacej nádrži a kalovou

koncovkou s mechanickým odvodnením kalu. Vzhľadom na výšku získaných finančných prostriedkov z Envirofondu rieši tento strategický projekt prvú etapu modernizácie ČOV, ktorej výsledkom bude zlepšenie životného prostredia formou zabezpečenia čistenia odpadových vôd v súlade s platnými legislatívnymi predpismi, zvýšenie kapacity a kvality vyčistených vypúšťaných odpadových vôd.

Dotácia bola získaná v rámci výzvy č. BK-1/2019 na predkladanie žiadosti o poskytnutie dotácie na podporné programové aktivity.

Útvar projektového riadenia



Verejné osvetlenie mesta si vyžaduje starostlivosť

Plánovaný servis verejného osvetlenia a vyvolané práce na výmene rozvodov sa realizovali od 3. augusta do 23. decembra 2020. Odvtedy sú dotknuté časti verejného osvetlenia v skúšobnej prevádzke. Mesto vymenilo 120 najviac opotrebovaných stožiarov, ktoré už odslúžili 40 a viac rokov a boli značne skorodované. Týkalo sa to ulíc: Kysucká, Inovecká, Jánošíkova, Považská, Tajovského, Pribinova, Sokolská, J. Smreka, Kollárova, Hurbanova a Hollého. Mesto vymenilo aj kompletne káblové vedenie osvetlenia. Boli osadené nové stožiare. Mesto vykoná komplexný audit verejného osvetlenia a určí si priority pre pokračovanie v rekonštrukcii mestského osvetlenia.

VCs



Práce na verejnom osvetlení. Foto: Tibor Časný



GOLDIE
KLENOTY

Ďakujeme za Vašu
dôveru v roku 2020
a želáme šťastný nový rok 2021

**Naše e-shopy fungujú bez obmedzenia,
objednávky odosielame načas.**

www.goldie.sk
www.goldiediamonds.sk

Senec, Lichnerova 35
Bratislava, Laurinská 15

12-03

Informácie k inzercii

Cena plošnej inzercie:

- 1/1 strana – š180mm x v255mm = 398 eur
- 1/2 strany – š180mm x v123mm = 215 eur
- 1/3 strany – š180mm x v81,5mm = 148 eur
- Stĺpec – š60mm x v255mm = 148 eur
- 1/4 strany – š88mm x v123 mm = 122 eur
- Vizitka – š88mm x v60mm = 48 eur
- 1/6 strany – š88mm x v76mm = 85 eur

Riadková inzercia: sencan@sencan.sk
Uzávierka novín 20.02.2020



Zima a Kevečto. Foto: NU

Športovec roka Mesta Senec za rok 2020 – 24.2.2021

Celosvetová pandémia zasiahla aj športové dianie. Obmedzila súťaže, tie prebiehajú bez účasti divákov a za prísnych opatrení. Pandémia obmedzila tréningový proces športovcov na individuálny, resp. v bublinách, zatvorili sa športoviská, telocvične, deti trénujú a komunikujú s trénermi cez zoom, trénujú podľa individuálnych tréningových plánov a bez osobnej účasti trénera. A práve v týchto podmienkach sa ukazuje pevná vôľa, vytrvalosť našich športovcov a tí, ktorí majú jasný cieľ a idú si za ním aj v týchto náročných tréningových podmienkach, budú víťazi. Víťazi nad pandémiou, nad sebou, budú víťazmi vo svojej športovej kategórii.

„Je neuveriteľné a obdivuhodné, že napriek aktuálnej situácii aj v športe sa senecským športovcom podarilo dosiahnuť v roku 2020 významné športové výsledky a Športová komisia pri MsZ v Senci ocení



najlepších športovcov za rok 2020. Športovec roka bude netradičný, originálny a myslíme si, že naši športovci si ocenenie zaslúžia. Touto akciou chceme ukázať, že pandémiou život nekončí, že predovšetkým náročné podmienky a prekážky nás posúvajú vyššie, aby sme boli ešte lepší. Chceme motivovať predovšetkým deti a mládež:

trénujte, makajte, nevzdávajte sa a vráťte sa lepší,“ hovorí Tomáš Mokoš, predseda športovej komisie.

Vyhlasenie akcie Športovec roka Mesta Senec pripravujeme na 24.2.2021. Bližšie info bude zverejnené na portáli www.senec.sk a na **FB Mesto Senec - oficiálna stránka**.

Gabriela Rebrošová



Vizualizácia projektu. Zdroj: portfólio Lenky Petránkovej

Z GAB Senec na ôsmy kontinent

Jedna z mála pozitívnych správ zo začiatku roka 2021 bola informácia o tom, že rodáčka z Hurbanovej Vsi a absolventka Gymnázia Antona Bernoláka v Senci Lenka Petránkovej získala najvyššie ocenenie Grand Prix Award za architektúru a morské inovácie od nadácie Jaques Rougerie Génération Espace Mer – Institut de France za návrh plávajúcej stavby, ktorá čistí oceány.

„Lenka Petránkovej bola študentkou osemročnej formy štúdia na Gymnáziu Antona Bernoláka v Senci. Počas celého tohto obdobia dosahovala výborné študijné výsledky. Pamätáme si ju ako veselú a energickú dievča s iskrou v očiach a úsmevom na tvári. Bola súčasťou triedneho kolektívu, ktorý k maturitnej skúške priviedla v roku 2009 triedna učiteľka Mgr. Monika Áčová. V budúcnosti Lenku opäť veľmi radi privítame na pôde našej školy a veríme, že jej dosiahnutý úspech bude pre mnohých našich študentov veľkou inšpiráciou,“ uviedla zástupkyňa riaditeľky GAB Senec Mgr. Tatiana Vietorisová.

„Lenka Petránkovej bola žiačkou výtvarného odboru ZUŠ Senec aj so svojou sestrou Martinou. Obe dievčatá chodili ku mne na výtvarný odbor a obom to išlo veľmi dobre. Boli ambiciózne a pracovité dievčatá, ktoré za to, čo dosiahli, vďačia aj fantastickému rodinnému zázemiu, obom rodičom, vedeckým pracovníkom a v nemalej miere aj skvelej babičke, Anne Petránkovej, ktorá v týchto dňoch odišla vo veku nedožitých 90 rokov. Česť jej pamiatke,“ spomína si Mgr. art. Valéria Titlová, učiteľka ZUŠ Senec.

Lenka Petránkovej po maturite vyštudovala architektúru na STU v Bratislave a na University of Applied Arts vo Viedni.

Absolvovala taktiež zahraničné študijné pobyty na TU vo Viedni a na SCI-Arc v Los Angeles a v súčasnosti pracuje v ateliéri Zaha Hadid Architects v Londýne.

Pred štyrmi rokmi navrhla prototyp plávajúcej stanice, ktorú pomenovala Ôsmy kontinent. Názov pochádza z pomenovania pre oblasť medzi Kaliforniou a Havajom, kde sa nachádza takzvaná Veľká tichomorská odpadková škrvna, nazývaná aj ako Ôsmy kontinent.

Svoj projekt prihlásila minulý rok do medzinárodnej súťaže Nadácie Jacquesa Rougerieho a vyhrala 2020 Grand Prix Award for Architecture and Innovation of the Sea.

Myšlienkou plávajúcej stanice reagovala Lenka Petránkovej na skutočnosť, že ľudstvo vypúšťa do svetových vôd tisíce ton plastového odpadu ročne.

Jej detailne vypracovaný architektonický návrh spája environmentálne riešenia, vedu a dizajn. Ponúka jedinečný objekt pre umiestnenie technológií na zbavenie oceánov plastového odpadu.



Portrét Lenky Petrákovéj. Zdroj: LinkedIn

Centrálna časť jej modelu pripomína kvet, alebo aj napnuté plachty, ktoré stoja na plošine pozostávajúcej z obrovských

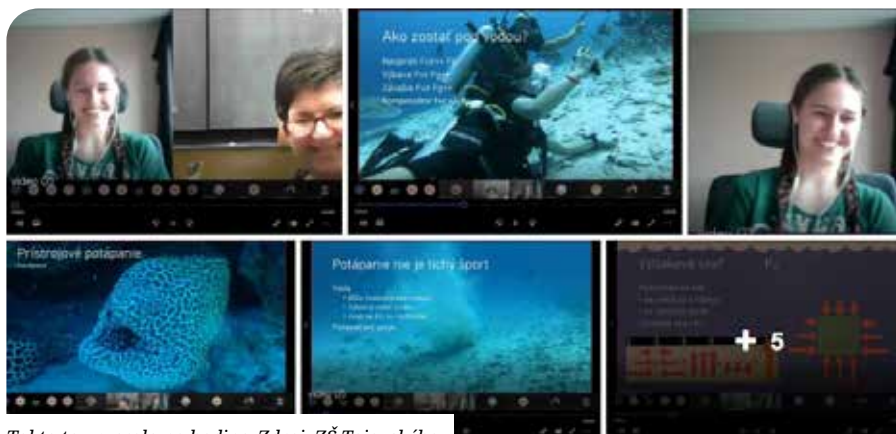
pontónov pripomínajúcich chápadlá, v ktorých by sa mal nachádzať zberný systém filtrujúci plasty z vodného povrchu.

Ďalšie integrované technológie by plasty recyklovali.

Súčasťou objektu by malo byť výskumné stredisko, hydroponické systémy na pestovanie rastlín a zariadenie na odsolenie morskej vody. Celý komplex by bol energeticky samostatný a pre pohyb by využíval silu odlivov a prílivov a morské prúdy. Porota jej projekt odmenila najvyšším ocenením za rok 2020.

Unikátna vodná stavba existuje zatiaľ len ako úžasná architektonická štúdia. „Aj keď ide o zatiaľ neuskutočnený projekt, ako povedal Jules Verne, všetko, čo si jeden dokáže predstaviť, iný dokáže uskutočniť“. A verím, že dnes je ten správny čas predstaviť si čistejšiu a environmentálne udržateľnejšiu budúcnosť a spôsoby, ako ju dosiahnuť technickými, architektonickými a umeleckými výtvarmi, aby sme ich mohli vytvoriť pre naše a lepšie zajtrajšky sveta,“ uviedla Lenka Petráková pre The Calvert Journal.

VCs



Takto to vyzeralo na hodine. Zdroj: ZŠ Tajovského



QR kód na stiahnutie minúty z vyučovacej hodiny.

Dobří holubi sa vracajú...

Nie, neurobila som gramatickú chybu, ani nebudem rozprávať o známom českom filme, ale o virtuálnom návrate našej bývalej žiačky Emy Mackovej, ktorá už dva roky úspešne študuje na Bilingválnom gymnáziu C.S. Lewisa v Bratislave. Keďže Ema bola výborná vo fyzike (a nielen tam), reprezentovala náš okres úspešne aj na krajských kolách fyzikálnej olympiády, tak sme ju požiadali o online prednášky cez MS Teams pre našich deviatakov a ôsmakov. Inšpirovali sme sa projektom Komenského inštitútu – Dobří holubi sa vracajú.

Žiaci dostali od PK fyziky a chémie takýto darček. Namiesto známej tváre fyzikárky sa objavila na obrazovke počítačov Ema, ktorá si pripravila pre deviatakov, ktorí práve prenikajú do tajomstiev elektriny,

prezentáciu o elektromobiloch, ich výhodách, dobíjaní, parametroch, vplyvu na životné prostredie. Celkom nás dostala s projektom budúcnosti, keď sa majú tieto autá dobíjať priamo z pouličného osvetlenia, samozrejme všetko bude riadené počítačmi. Pre žiakov ôsmeho ročníka, ktorí začali preberať tlak v kvapalinách, si pripravila prezentáciu, v ktorej využila vlastné fotografie a video z ponoru, lebo je aj nadšenou potápačkou a dostala sa v mori do hĺbky 30 metrov. Rozprávala o obrovskom tlaku, ktorý sa musí potápač naučiť vyrovnávať, o vztlačovej sile, ktorá vynáša človeka na hladinu, ako sa s ňou popasovať, o dekompresnej chorobe, ktorá hrozí pri nerozumnom vynorení sa... A to všetko dokreslovali nádherné zábery spod hladiny.

Žiaci boli nadšení z hladkania murény, ktorá patrí medzi nebezpečné podmorské tvory. Z fyziky sme tak „zabúrili“ aj do biológie, medicíny, geografie... Žiakom sa potom ľahšie počítalo, aký tlak a aká vztlačová sila na Emu v hĺbke pôsobili. Prostredníctvom mladej učiteľky sa vedeli vcítiť do problematiky a záverom sa zapli všetky mikrofóny a bolo počuť len potlesk!

Chceme Eme touto cestou poďakovať za krásne, pútavé, veselé a pritom odborne pripravené hodiny fyziky, veľa úspechov v štúdiu a dúfame a veríme, že jej možno v budúcnosti odovzdáme „štafetu“ a vráti sa do našej školy ako šikovná a moderná učiteľka fyziky!

Za predmetovú komisiu fyziky a chémie
Janula Pisonová

A Napfényes Tavak partján álló nyaraló felfedte a titkát

Nagyon kevesen tudták, hogy egy a Napfényes Tavak déli partján álló nyaraló falai egy vasúti kocsi rejtenek, és nem is akármilyet!

A nyaraló tulajdonosa már régebben fölajánlotta megvételre az akkor még szinte kifogástalan állapotban lévő szalonkocsit a Szlovák Vasúttörténeti Múzeumnak. A vagon származásáról több elmélet is forgalomban volt. Az egyik szerint T. G. Masaryk különvonatának egyik vagonja volt. Ezt az is alátámasztani látszott, hogy a XX. sz. 70-es évei elejéig a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormánya különvonatának szalonkocsijaként szolgált, majd kivonták a forgalomból. A későbbi kutatások azonban az alvázszám alapján kiderítették, hogy egy 1913-ban gyártott, fele-fele részben első- és másodosztályú vasúti kocsirol van szó, amelyet később szalonkocsivá alakítottak át és Horthy Miklós

Turán nevű különvonatának 9-es számú vagonjaként született újjá. A II. vh. végén a nyilas hatalom összeomlása idején egy csoport a Turánnal próbált Németországba menekülni, de a szerelvény Csehország területén elakadt és az újonnan megalakult Csehszlovák Köztársaság hatóságai elkobozták.

A szalonkocsiban három hálókabin, konyha és maga a szalon található nyolc-személyes étkezőasztallal. Azzal, hogy a tulajdonosok a vagon befalazták a nyaraló emeleti szintjébe, egyben tökéletesen konzerválták is. Sajnos a közelmúltban tolvajok és hajléktalanok törtek be a nyaralóba. Értékes berendezési tárgyakat, díszítőelemeket tulajdonítottak el, vagy tettek tönkre.

Végül 2020 december 21-én a szalonkocsi egy nagyteherbírású daru segítségével emelkedett a nyaraló betonfödémjéről

és egy kamionon landolt. A Szlovák Vasúttörténeti Múzeum és más illetékes hatóságok beleegyezésével a budapesti Vasúttörténeti Múzeumban a fennmaradt műszaki leírás alapján visszaállítják eredeti állapotába és a múzeum gyűjteményének részévé válik. A megegyezés szerint a Szenci Városi Múzeum gyűjteménye is gazdagodik a szalonkocsi valamelyik fölújított berendezési tárgyával. A bontás és az elszállítás költségeit Magyarország Kormánya - Emberi Erőforrások Minisztériuma állta.

A hosszas és bonyolult egyeztetési folyamatot és az elszállítás logisztikai szervezési munkálatait Darázs László, a Szlovák Vasúttörténeti Múzeum önkéntes munkatársa irányította a Szenci Városi Múzeum és Senc város illetékes ügyosztályainak hathatós segítségével.

VCs, Foto: VCs



Tu sa skryval vagon.
Ez a nyaraló rejtette a vagon.



Po zbúraní fasády chaty.
A homlokzat lebontása után előtűnik a vagon.



Spáňa
Hálókabin



Salón
Szalon



Spáňa
Hálókabin



Chodba
Folyosó

Chata na Slnčných jazierách vydala svoje tajomstvo

Málokto vedel, že do chaty na južnej strane Slnčných jazier je zamurovaný železničný vagon, a nie hocijaký!

Majiteľ chaty ponúkol vozeň Železničnému múzeu Slovenskej republiky. Najprv sa predpokladalo, že pôvodne patril do súpravy prezidentského vlaku T. G. Masaryka, pretože vozeň do začiatku 70. rokov XX. storočia slúžil vláde ČSSR na reprezentačné účely. Podľa čísla podvozku sa však zistilo, že vagon bol vozňom č. 9 vlaku Miklósa Horthyho zvaný Turán, ktorý sa v závere II. svetovej vojny ocitol na českom

území a bol skonfiškovaný povojnovou vládou ČSR. Vo vozni je kuchyňa, tri spálne a jedáleň so stolom pre osem osôb.

Zamurovaním bol vagon ideálne zakonzervovaný a donedávna bol najzachovalejším vozňom súpravy Turán. Žiaľ, interiér bol značne poškodený nedávnymi nájazdmi vykrádačov a bezdomovcov.

Nemý svedok histórie XX. storočia sa 21. decembra 2020 vydal na cestu do Železničného múzea v Budapešti, kde bude zrekonštruovaný podľa pôvodnej technickej dokumentácie, a stane sa súčasťou jeho

expozície. Aj Mestské múzeum v Senci si prídde na svoje. Do jeho zbierky pribudne zrekonštruovaná časť nábytku, prípadne nejaká súčasť technického vybavenia vozňa.

Všetky náklady demontáže a prepravy sú hradené z rozpočtu Ministerstva ľudských zdrojov Maďarska.

Celú zložitú logistickú operáciu riadil železničný nadšenec nezištne spolupracujúci so Železničným múzeom SR László Darázs v súčinnosti s Mestským múzeom v Senci a s príslušnými odborníkmi mesta Senec.

VCs, Foto: VCs

Képzőművészeti versenyek a járvány idején

Vincent Van Gogh szerint, ha hallasz belül egy hangot, ami azt súgja, hogy nem tudsz festeni, akkor okvetlenül állj neki festeni, és a hang elnémul. Diákjaink közül sokan elnémítják ezt a hangot magukban, miközben valami maradandót alkotnak, amiben benne vannak a vágyaik, álmaik, félelmeik. Rengeteg rajzot postázunk, amelyeket érdemesnek tartunk arra, hogy egy verseny bírálóbizottsága elé kerüljenek.

2020-ban iskolánk kevesebb díjjal büszkélkedhetett, mivel a versenyek nagy része elmaradt, a képzőművészeti versenyek azonban megrendezésre kerültek, és hoztunk is díjat szép számmal. A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége, a Szlovák

Nemzeti Múzeum és A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma hirdette meg a XIII. Harmos Károly Országos Képzőművészeti Pályázatot, melynek témája: Magyar városaink a Kárpát - medencében volt. Két díjazottunk: Borka Nikolett és Kiss Abigél.

A Csemadok Országos Tanácsa megbízásából a Csemadok Rimaszombati Területi Választmánya hirdette meg a XIX. Ferenczy István Országos Képzőművészeti versenyt. A versenyre három témában várták az alkotásokat: Blaha Lujza portré - a művész nő születésének 170. évfordulója tiszteletére, Hungarikumok, Illusztráció Fekete István műveihez - az író születésének 120. évfordulója tiszteletére.



Borka Nikolett rajza

Díjazottak: 1. téma: Molnár Bianka - elismerő oklevél, 2. téma: Nagy Klaudia - elismerő oklevél, Hojka Orsolya - elismerő oklevél, Molnár Bianka - III. hely, Borka Nikolett - II. hely 3. téma: Solčan Bianka - elismerő oklevél, Hőnyi Rebeka - II. hely

Mgr. Pongrácz Flóra

Výtvarné súťaže bežia aj počas pandémie

„Keď ti vnútorný hlas hovorí, že nevieš maľovať, tak sa bezpodmienečne pusti do maľovania a vnútorný hlas stíchne,“ hovoril Vincent Van Gogh. Našťastie sa aj študenti Spojenej školy s VJM úspešne popasovali s pochybovačným vnútorným hlasom počas tvorby diel, v ktorých zhmotnili svoje túžby, sny aj obavy. Preto odosielame množstvo kresieb, ktoré si zaslúžia, aby boli posudzované porotami výtvarných súťaží.

V roku 2020 sme sa mohli tešiť z menšieho počtu rôznych ocenení, pretože takmer

všetky súťaže boli kvôli pandémie zrušené. Výtvarných súťaží sa to však netýkalo a z nich sme si odniesli veľa pekných cien. Zväz maďarských pedagógov na Slovensku, Slovenské národné múzeum a Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku spoločne vyhlásili XIII. Celoslovenskú výtvarnú súťaž Károly Harmosa venovanej téme Maďarské mestá v Karpatskej kotline. Ocenené boli Nikolett Borka a Abigél Kiss.

Z poverenia Republikovej rady Csemadoku vypísal Oblastný výbor Csemadoku

v Rimavskej Sobote XIX. Celoslovenskú výtvarnú súťaž Istvána Ferenczyho v kategóriách 1 – Portrét Lujzy Blaha pri príležitosti 170. výročia jej narodenia, 2 – Hungariká, 3 – Ilustrácie k dielam Istvána Feketeho pri príležitosti 120. výročia narodenia spisovateľa.

Ocenené boli: 1. kategória: Bianka Molnár - diplom; 2. kategória: Klaudia Nagy - diplom, Orsolya Hojka - diplom, Bianka Molnár - III. miesto, Nikolett Borka - II. miesto; 3. kategória: Bianka Solčan - diplom, Rebeka Hőnyi - II. miesto

Mgr. Flóra Pongrácz

Újratervezés a Csemadok házatáján



A társadalmi és kulturális szervezetek munkájában az év vége a tervezés, az év eleje pedig az elvégzett munka értékelésé. Így van/volt eddig ez a Csemadokban is. A munkatervet aprólékos tervezés előzi meg, az anyagi lehetőségek biztosítása, a rendezvények szereplői, résztvevői, és az időpontok, egyeztetése. Így történt ez 2019 végén, amikor tevékenységünket a 2020-as esztendőre megterveztük.

Arra senki sem számított, hogy az egész

munkatervet fölborítja a koronavírus-járvány. A költészet napja, a honismereti kirándulás, a majális, a nyárbcúsztató, az 51. Szcenzi Molnár Albert Napok műsorai, színházi előadás, előadói estek, irodalmi műsorok, könyvbemutatók, iskolák fellépései, kiállítások, ... mind elmaradtak. A szlovákiai magyar irodalom két jeles képviselője, a nyolcvanöt éves Tőzsér Árpád és Tóth László, akivel már harmadszor nem sikerül összehozni a találkozót, lettek volna egy irodalmi

est szereplői. Rengeteg, végül kárbavesztett, egyeztetés előzte meg a szervezést.

Nem nyugtatgatjuk magunkat azzal, hogy magasabb érdek indokolta a lezárást, karantént, lockdownt, vagy nevezhetjük még sok mindennek, hisz elég sok új kifejezést kellett megtanulnunk. A 2021-es év a januári szigorított lockdown ellenére a járvány megfékezésének ígéretét hordozza. A Csemadok is ott lesz az új kezdetnél. Előtérbe kerül pár új-régi szavunk: újratervezés, újraszervezés, mert idén újakezdjük, folytatjuk!

Polák Margit

„Prepočítavame“ aj v Csemadoku

V Csemadoku, ako aj v iných organizáciách, patrí koniec roka plánovaniu a začiatok vyhodnoteniu vykonanej práce v uplynulom roku. Plán musí byť dostatočne pružný, pretože vždy sa môže stať niečo nečakané.

Nikto však nečakal, že Covid-19 škrtne takmer celý plán práce na rok 2020. Deň maďarskej poézie, vlastivedný výlet, majáles, rozlúčka s letom, podujatia 51. Dní A. M.

Szcenziho, divadelné predstavenia, školské podujatia, literárne pásma, výstavy, prednášky a predstavenia knižných publikácií sa nachádzajú v dlhom zozname podujatí, o ktoré sme prišli minulý rok. Nemohli sme sa stretnúť s 85 ročným Árpádom Tőzsérom a už tretíkrát bolo zrušené stretnutie s Lászlóom Tóthom, významnými predstaviteľmi maďarskej literatúry na Slovensku.

Nebudeme sa vyhovárať na vyšší princíp, ktorému sme sa museli podriaďiť v podobe karantény, či lockdownu. Radšej budeme častejšie používať iné staronové termíny ako preplánovanie, preorganizovanie a prepočítavanie (ako GPS), pretože nový rok 2021, napriek januárovému sprísneniu lockdownu, sľubuje, že premôžeme pandémiu. Csemadok bude pripravený na nový začiatok!

Margit Polák

Blahoželáme jubilantom

Jednota dôchodcov

Mária Vargová (65)
Milan Ferenci (65)
Jozef Strihovský (75)
Marta Herczogová (85)

SZTP ZO č. 215

Beata Jankóová (60)
Mária Lakyová (65)
Milan Ferenci (65)
Jozef Strihovský (75)
Marta Herczogová (85)

Klub dôchodcov

Mária Vargová (65)
Júlia Krchňáková (80)
Irena Macsicová (90)

Narodili sa: Sebastian Kovács

V Mestských novinách Senčan radi bezplatne uverejníme mená narodených detí, sobáše alebo úmrtia. Z dôvodu GDPR však potrebujeme buď zaslanie súhlasu mailom na sencan@sencan.sk alebo s podpisom osobne v redakcii.

Spomíname



„Mladosť Ti rozkvitla v najkrajšom puku, keď tichá, nečakaná smrť Ti podala ruku. Zbohom si nestihol povedať, len žiaľ v srdci zanechal.“ Dňa 31.01.2021 uplynul 1. smutný rok, čo nás navždy tragicky opustil náš milovaný syn, brat a otec **Marek Dubovický**. S láskou spomínajú rodičia, sestra Majka s rodinou a dcérka Natália.



Dňa 12. februára uplynie sedem rokov odvtedy, ako nás navždy opustila naša milovaná mama, stará a prastará mama **Helena Füziesiová, rod. Döményová**. Za tichú spomienku ďakujeme všetkým, ktorí nezabudli a spomínajú s nami. S láskou a úctou dcéra Judita s rodinou a syn Peter. Február 12-én emlekezünk szeretett édesanyánk, nagymamánk és dédanyánk **Füzési Ilona szül. Dömény** halálának hetedik évfordulójára. Köszönet mindazoknak, akik szép emléket nem felejtették és emlékeznek velünk. Szeretettel és tisztelettel Judit lánya a családjával és Péter fia.



Dňa 28. februára si pripomíname 13. výročie, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec a dedko **Viliam Horváth**. S láskou na Teba spomíname, navždy ostaneš v našich srdciach. Manželka, deti, nevesta a vnuci. „Mindent nekünk adtál, mindent értünk tettel, szívünkben örökké élni fogsz, mert nagyon szeretted!“ Szívünkben soha el nem múló szeretettel emlekezünk február 28-án halálának 13. évfordulóján a drága jó férjre, apára és nagyapára **Horváth Vilmosra**. Köszönjük mindenkinek, akik velünk emlékeznek. Szerető felesége, fia, lánya, menyé és unokái.



Do večnosti si odišiel spať, zaplakal každý, kto ťa mal rád. Odišiel si od nás, my sme ostali v žiali, no navždy budeš žiť v srdciach tých, ktorí ťa milovali. 6.1.2021 sme si pripomenuli 1. smutné výročie, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec, dedko, brat, švagor, krstný otec **Ladislav Katona**. S láskou spomíname.



Dňa 20.1.2021 si pripomíname druhé výročie úmrtia nášho syna, brata, otca, strýka, bratranca **Romana Mertinku (Šomogyi)**. Len ten, kto stratil toho, koho mal rád, pochopí, čo je bolesť a žiaľ. Odišiel si preč, nás to veľmi bolí, opustil si tento svet aj proti svojej vôli. S láskou na teba spomínajú mama, bratia a sestry s rodinami, tvoje deti Veronika a Roman.



Dotýklo srdiečko, prestalo biť. Zavreli sa oči tvoje. Zostali iba spomienky, v srdci žiaľ. Spokojný spánok ti priat' a s úctou spomínať. Dňa 27.2.2021 si pripomíname druhé výročie úmrtia nášho dedka **Jozefa Krajčoviča**

z Veľkého Grobu. Spomíname na teba stále s láskou. Tvoj syn Matej s manželkou Izabelou a tvoje vnúčatá Sebastián, Saskia, Veronika a tvoja kmotra.



Szeretettel és szomorú szívvel emlekezünk január 13-án, halálának 30-ik évfordulóján **Nyáry Tiborra**, akinek váratlan távozása a földi életből mélyen megrendített és megsebzett bennünket. Hiánya még most is fájdalmas a családkunk emlékezetében. Emlékedet őrizzük, felesége és leányai.



Dňa 26. februára uplynie 30. rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný otec, starý otec **Daniel Sándor**. S láskou v srdci spomína smútiaca rodina. Február 26-án lesz 30 éve, hogy örökre búcsút vett tőlünk drága édesapánk, nagyapánk **Sándor Dániel**. Fájó szívvel emlekezünk. A gyászoló család



Dňa 14. januára sme si pripomenuli 10. výročie, čo nás navždy opustil náš milovaný **Eugen Ladislav Vincze**. S láskou na neho spomíname, navždy ostane v našich srdciach.

Szívünkben soha el nem múló szeretettel emlekezünk január 14-én halálának 10. évfordulóján a drága jó férjre, édesapára, nagyapára, apóra, **Vincze Jenő Lászlóra**. Köszönjük mindenkinek, akik velünk emlékeznek. Szerető felesége, lánya, vejei, unokái.



Dňa 14. februára uplynie 20 rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná manželka, mamička a babička **Mária Gábrisová, rod. Lasserová**. S láskou spomína celá rodina. Február 14-én lesz 20 éve, hogy eltávozott családjá köréből a drága jó feleség, édesanya, nagymama **Gábris szül. Lasser Mária**. Szeretettel emléket örökké őrző családja.



Dňa 25.2.2021 uplynie rok, čo sme sa navždy rozlúčili s našou milovanou manželkou, matkou, babkou **Martou Kláskovou**, ktorá nás opustila vo veku 69 rokov. Odišla si navždy, túžila si žiť, no osud zariadil, že si nás opustila. Hoci si odišla a niet ťa medzi nami, v našich srdciach zostaneš stále. S láskou spomínajú manžel, synovia s rodinami, ostatná rodina, priatelia a známi.



Dňa 19.01.2021 uplynulo 10 rokov odkedy nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, dedko a pradedko **Stanislav Fiala**. Kto ste ho poznali, venujte mu prosím tichú spomienku.

Predstavujeme vedúcich seneckých spoločenských organizácií pre seniorov

V uplynulých štyroch rokoch došlo k výmene vedúcich vo všetkých troch seneckých spoločenských organizáciách pre seniorov. V roku 2016 prevzala funkciu predsedníčky ZO SZTP č. 215 Senec Cecília Porubská po zosnulej Ide Urgelovej, v Klube dôchodcov pri MsÚ Senec prevzala v roku 2018 štafetu od Heleny Majerovej Barbora Molnárová a začiatkom roka 2020 vystriedala Mária Juranová zakladajúceho člena a dlhoročného predsedu ZO Jednoty dôchodcov Senec Ing. Vladimíra Kopeckého. Nové predsedníčky Vám teraz predstavujeme.

ZO Jednoty dôchodcov Senec Mária Juranová

Čomu ste sa venovali a čo vás dnes teší?

Po dlhoročnej práci v školstve s nepočujúcimi deťmi som si našla nové pôsobenie v ZO Jednoty dôchodcov. Spoločenská aktivita mi vyplňala čas, ktorý mi náhle zostal po nečakanom odchode manžela. Niežeby som mala plno voľna, to nie. Veď som sa mala o koho a čo starať. Bývam totiž na starej chalupe v Hurbanovej Vsi a mám čo robiť aj na veľkej záhrade. Mám rada kvety, prácu v záhrade, zvieratá, rada čítam a vzdelávam sa.

Ako a prečo ste sa ujali vedenia klubu?

Funkciu predsedníčky ZO Jednoty dôchodcov Senec som prevzala od dlhoročného a zakladajúceho člena Ing. Vladimíra

Kopeckého na Výročnej členskej schôdzi JDS v Senci 12. februára 2020.

Pred prevzatím funkcie som pôsobila v revíznej komisii a neskôr vo výbore ZO. Prvou zverenou prácou bolo skompletizovať Kroniku ZO JDS za tridsať rokov. Vydarilo sa mi to i vďaka našim dlhoročným členom. Osobitne by som vyzdvihla prácu Janka Lošonského, ktorý mi bol veľmi nápomocný.

Počas môjho pôsobenia som si všimla atmosféru na posedeniach, prácu jednotlivých členov a organizovanie práce. Páčila sa mi atmosféra v našej organizácii.

Množstvo podujatí jednotlivých organizácií, či už Matice slovenskej, speváckeho zboru, alebo ZO protifašistických bojovníkov na mňa urobili veľmi dobrý dojem. Vo všetkých týchto organizáciách vládla pohoda, milá atmosféra.



Mária Juranová. Zdroj foto:archív MJ

Ako vediete klub?

Po prijatí funkcie v ZO Jednoty dôchodcov sme v spolupráci s ostatnými členmi výboru zaviedli riadenú motivačnú činnosť. Uskutočnili sme množstvo zaujímavých akcií ako napr. prednášky o čínskej medicíne, o nebezpečenstvách číhajúcich na starších občanov, starostlivosť o pleť, naučili sme sa ozdobovať veľkonočné vajička a ďalšie. Mali sme pripravené aj množstvo iných programov. Z nich sa nám podarilo s podporou MsÚ Senec realizovať dva jednodňové výlety do Modry a Nitry. Veríme, že po Covidovej kríze opäť rozbehneme naplno našu činnosť. Máme pripravené rôzne akcie, len potrebujeme vhodnú miestnosť na stretávanie sa. Všetkým chýbajú naše piatkové stretnutia. Keď sa dalo, stretávali sme sa na trhoch, v reštauráciách na kávičke, nechýbali krátke stretnutia u priateľov na záhradách a chatách. Mnohí z nás začali vo väčšej miere bicyklovať, či chodiť na turistiku. V súčasnosti zostávajú len telefónne, či internetové spojenia.

Chcem sa aj v mene našej organizácie poďakovať vedeniu mesta za starostlivosť. Naša osobitná vďaka patrí pani Lóczyovej, ktorá je k nám mimoriadne ústretová. Tiež treba poďakovať pani Dantter, ktorá nám pomohla s vyúčtovaním projektu, ale aj ostatným pracovníkom z MsÚ Senec za starostlivosť a záujem riešiť veci, ktoré sa nás dôchodcov najviac dotýkajú.

Pripravil: VCs



Na posedeniach zvykne vystupovať aj DFS Slnečnica. Foto: Lošonský

Johann Nepomuk Hummel

K osobnosti hudobného velikána Johanna Nepomuka Hummela (1778 – 1837) pripravilo Mestské múzeum v Senci výstavu na leto 2018. Opierala sa o tematicky súvisiace archívne dokumenty i múzejné predmety pochádzajúce najmä z Archívu mesta Bratislavy a Múzea mesta Bratislavy. Exponáty boli doplnené i zo súkromných zbierok Jána Krigovského a Rudolfa Linnera. V období, keď bolo múzeum kvôli stavebným prácam zatvorené, migrovala putovná verzia výstavy po seneckých školách. V rokoch 2018 – 2019 ju tak mohlo absolvovať 1800 návštevníkov. Pre tých, ktorí nestihli, prinášame aspoň vybrané informácie:



Portrét J. N. Hummela v zbierkach Mestského múzea v Senci.

V Senci rástol hudobný génius

Johann Nepomuk Hummel, narodený 14. novembra 1778 v Prešporoku bol skutočným hudobným velikánom. Jeho život a dielo uzreli svetlo sveta v kvalitne spracovanej monografii, dostali aj beletristickú podobu. Narodil sa v rodine hudobníka a divadelného kapelníka Johanna Hummela a manželky Margaréty, rodenej Sommer. Najznámejšími dejiskami jeho života boli okrem rodného mesta Viedeň, Eisenstadt a Weimar. Zabúda sa však na to, že vyrastal v našom meste, v Senci. Staršia literatúra spomína tunajší pobyt rodiny Hummelovej. Väčšinou v spojitosti s vojenským ústavom, jazdeckou školou či vojenskou základňou. Novšie výskumy poukázali na mylnú interpretáciu: v skutočnosti išlo o prvý štátny uhorský sirotinec, založený v roku 1763 panovníčkou Máriou Teréziou a uhorským dvorským kancelárom Františkom Esterházyom v jeho kaštieli v Tomášikove. Na dobové pomery veľkokapacitný ústav, pri ktorom existovala aj vzorová škola s inovatívnym spôsobom výučby, bol v roku 1780 premiestnený do Senca.

Ekonomicky fungoval formou zmiešanej, štátnej i súkromnej, podpory. Dnes ho pripomína dobový komplex budov známy ako Veľký štít, ktorého názov je narážkou na spôsob ekonomickej existencie ústavu (z nemeckého die Stiftung – základina). Objekt je národnou kultúrnou pamiatkou.

V roku premiestnenia sirotinca do Senca dostal Johann Hummel starší ponuku na miesto kapelníka. Nastúpiť mal po hudobnom skladateľovi Franzovi Tostovi. Nakoľko Hummel prišiel o miesto divadelného kapelníka v Prešporoku, ponuku prijal a rodina sa presťahovala do Senca. V sirotinci dostal byt vo výbežku severného krídla komplexu, ktorý disponoval jednou

izbou, menšou komorou a kuchyňou. Vedľa sa nachádzala hudobná izba. Johann Hummel učil vokálnu aj inštrumentálnu hudbu, zriadil spevácky zbor pri kaplnke sirotinca a dychovú hudbu. Dvojročný Johann Nepomuk vyrastal v prostredí hudobného vzdelávania chovancov sirotinca. Bol predurčený na stret s pravopisom, krasopisom, gramatikou, aritmetikou, kreslením a katechizmom. Od pátra piaristu Inocenta Schröcka sa okrem nemeckej gramatiky učil čítať aj v domácich jazykoch (maďarsky i slovensky). Sirotinec v roku 1786 premiestnili do Bratislavy. V tom čase už Hummelovci mali namierené do Viedne.

Johann Nepomuk Hummel je známy ako skladateľ, ale aj ako klavírny virtuóz. S klavírom akoby zrástol údajne ešte v Senci, kde predbehol všetkých žiakov svojho otca. Po príchode rodiny do Viedne Johann Hummel starší vyhladal najlepšieho klavírneho pedagóga v meste, ktorým nebol nikto iný, ako Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791). Ten, očarený mladým Hummelom, prijal talentovaného žiaka a venoval sa mu celé dva roky.

Po skončení štúdií u Mozarta absolvoval v sprievode otca a s chýrom zázračného dieťaťa päťročné turné po Európe. Úspechy zožal v 26 veľkomestách a nadviazal dôležité kontakty. V roku 1790 sa napríklad v Londýne zoznámil s Josephom Haydnom (1732–1809), prvým z viedenských klavírov. Ten mu ponúkol aj účinkovanie na jednom zo svojich vystúpení. Mladý Hummel čelil výzve a po dokonalom koncerte mohol od Haydna prijať pred nadšeným obecenstvom osobné vyznamenanie. Z obdobia koncertného turné sa zachovali aj jeho prvé skladby. Po návrate do Viedne pokračuje v štúdiách u rakúskeho skladateľa a organistu Johanna Georga Albrechtsbergera (1736–1809), rakúskeho dvorného kapelníka Antonia Salieriho (1750–1825) a u Josepha Haydna, dvorného kapelníka kniežaťa Mikuláša Esterházyho v Eisenstadte a Eszterháze (dnes Fertőd, Maďarsko).

Kontakty s Haydnom dopomohli Hummelovi, aby sa stal kapelníkom na esterházyovskom kniežacom dvore v Eisenstadte, kde pôsobil v rokoch 1804 až 1811.



Fragmenty múrov severného výbežku Veľkého štíftu, v ktorom sa nachádzal byt kapelníka seneckého sirotinca. Foto: Gábor Strešňák

Po návrate do Viedne sa zoznámil a oženil s opernou speváčkou Elisabeth, rodenou Röckel (1793–1883). Z manželstva uzavretého v roku 1813 pochádzali synovia Eduard (klavirista, skladateľ, 1814–1892) a Karl (výtvarník, maliar, 1821–1907). V tomto období (1812) uzatvára doživotnú zmluvu s viedenským vydavateľom Tobiasom Haslingerom, ktorý sa stal výlučným vydavateľom jeho diel. V roku 1816 získal miesto württenberského kráľovského dvorného kapelníka v Stuttgarte. Po 3 rokoch odchádza

na miesto dvorného kapelníka do Weimaru (1819). Medzitým absolvoval koncertné cesty: 1815 (Graz, Klagenfurt, Triest, Záhreb, Pešť, Prešporok), 1817 (Manheim, Frankfurt) a ďalšie v rokoch 1820–1823, na ktorých účinkoval po Európe od Paríža až po Petrohrad. Vo Weimare uviedol na scénu veľa klasických opier od Mozarta cez Beethovena až po Rossiniho a Webera. Najtypickejším prejavom sú skladby pre klavír a komorná hudba, kde tento nástroj dominuje. Vo Weimare vznikli

jeho najvzácnejšie diela, napríklad Veľký septet (Grand Septour, op. 74) pre klavír, flautu, hoboju, lesný roh, violu, violončelo a kontrabas.

V roku 1834 uskutočnil koncertnú cestu po Viedni, Eisenstadte a Prešporoku. Rodine ukázal svoj rodný dom, miesta mladosti a pricestoval aj do Senca. Bola to jeho posledná koncertná cesta. Johann Nepomuk Hummel zomrel po dlhotrvajúcej chorobe 17. októbra 1837 vo Weimare.

Pripravil Gábor Strešniák

Ján Krigovský a Hummel

Už roky sa venuješ Hummelovi a snažíš sa o jeho zviditeľnenie v Senci, kde prežil významné roky detstva. Prečo práve Hummel?

Prečo Mozart v Salzburgu? Salzburg je len o niečo väčšie mesto ako Senec. Vďaka Mozartovi ho pozná celý svet. Sústreď sa tam kultúra v najväčšej miere, akú si viete predstaviť. Ročne tam príde cez pol milióna turistov.

Hummela považujem za skladateľa prvej triedy. Jeho hudba je strhujúca a v niečom modernejšia ako je hudba Mozarta. Myslím si, že keď si ho aspoň raz vypočujete, tak si ho zamilujete. Mozart je len vďaka nemeckej propagande v 19. storočí známy a stal sa superstáristom.

Prečo boli podľa teba roky strávené v Senci pre Hummela významné?

Ja som prisťahovalec. Každý z nás má v hĺbke svojho srdca skryté zážitky z detstva, z ktorých čerpáme silu, radosť



Virtuózný huslista Dalibor Karvay, Ján Krigovský a virtuózný kontrabasista Roman Patkoló. Foto: archív JK.

a lásku po celý život. To sú čiastočne aj citáty Hummelovho syna. V spomienkach na otca na mnohých miestach uvádza, že s veľkým nadšením rozprával o zážitkoch z detských čias vo Wartbergu (Senca). V jeho kompozíciách som objavil melódie súvisiace s naším mestom. Väčšinou sú to maďarské nápevy.

Čo všetko si už v súvislosti s Hummelom v Senci (a inde) urobil?

Je to asi tak 9 rokov, keď mozaika zapadla do seba. Založili sme Collegium Wartberg a natočili prvé CD aj s hudbou Hummela. Každý rok vydávame nové tituly s novou nepoznanou hudbou Hummela. Jedno z CD je venované Sencu s názvom „Hummel in Wartberg“. Založili sme festivaly v Senci ako Musica Perennis Iuventus a Senčania Senčanom, ktoré majú charitatívny zmysel. Práve charita ma spojila s Hummelom úplne. Bez Hummelovho priateľstva a finančnej pomoci by hudobný génius Ludwig van Beethoven bol na ulici! S Collegiom propagujeme Hummela za hranicami a tým pádom aj mesto Senec.

S akými vekovými kategóriami pracuješ?

Popri Collegiu Wartberg vzniklo Collegium Wartberg Young. Združujú sa tu deti, mládež a dospelí amatéri so zmyslom pre krásu a lásku k hudbe. Snažíme sa vyplniť medzeru v hudobnom vzdelaní, plnení si túžob byť súčasťou celku a tvoriť krásno. Naše Tour USA 2015 bolo krásnym výsledkom.

Čo pripravujete najbližšie?

Nové CD s názvom „Hummel 21“. Vydávame noty cez Slovak Double Bass Club. Vznikajú skladby na počesť Hummela pre Collegium Wartberg. Pripravujem festivaly Senčania Senčanom a MPI 2021. V roku 2020 som naštartoval „Hummel Nadáciu“, v ktorej vyučujem deti na hudobných nástrojoch. Zmyslom je hľadať talenty, ktoré by mohla nadácia podporiť a vyslať do sveta študovať.



Hudobný skladateľ Vítazoslav Kubička. Foto: archív VK.

Zdravica na Hummela

V decembri odznela na koncerte v evanjelickom kostole aj Zdravica na Hummela. Jej autora Vítazoslava Kubičku sme sa spýtali:

Prečo ste urobili Zdravicu na Hummela pre zbor a orchestr?

Už niekoľko rokov mám tú česť pravidelne spolupracovať s takým významným hudobníkom európskeho mena ako je Ján Krigovský. Je pre mňa trvalou výzvou k špičkovej kvalite mojej práce. Janko mi často dáva zaujímavé a inšpiratívne kompozičné úlohy. Poslednou je „Zdravica na Hummela“. Hummel patrí k svetovému umeleckému dedičstvu a je aj dkladom toho, aké bolo Slovensko, a jeho duševná a duchovná atmosféra, inšpiratívne pre významných hudobníkov minulosti (Ferenc Liszt, Béla Bartók). Som veľmi rád, že mesto Senec venuje pozornosť pobytu tejto významnej osobnosti na pôde mesta. Ja som profesiou hudobný skladateľ. Píšem duchovné opery, kantáty i komornú a symfonickú hudbu. Janko mi je ako brat, nielen v profesionálnej scéne, ale aj tým, že je kresťan a po všetkých stránkach si dobre rozumieme. Je aj prísny kritikom mojej práce.

Pripravila Martina Ostatníková

Zuzanu Kronerovú koučoval Vlado Lysičan

Určite ste zaregistrovali, že Zuzana Kronerová hrala vo filme *Bába z ledu*, za ktorý získala aj Českého lva za ženský herecký výkon v hlavnej úlohe. Málokto však vie, že predseda oddielu ľadových medvedov Sport Clubu Senec Vladimír Lysičan bol jedným z troch trénerov, ktorí jej pomohli zvládnuť januárové natáčanie scén filmu odohrávajúcich sa v ľadovej vode Vltavy. Túto skvelú slovenskú herečku sme takto vypovedali.

Čo Vás tak priťahovalo na scenári filmu *Bába z ledu*, že Vás to dostalo do zimných vôd Vltavy?

Páčil sa mi scenár a aj postava Hany. Úprimne sa priznám, že plávanie v ľadovej vode bolo to posledné, čo ma lákalo. Dokonca som režisérovi navrhovala, aby vybral nejaký iný šport. Alebo aspoň aby filmári použili nejaké triky - napríklad ľadové kryhy z polystyrénu a samozrejme, aby voda bola teplá. Nič nepomohlo, režisér trval na svojom. Nakrúcanie sa malo začať v januári v studenej Vltave a všetko malo byť naozaj.

Ako dlho trvala príprava?

Na začiatku leta začal byť režisér Bohdan Sláma nervózny a neustále mi telefonoval, či sa už otužujem. A že producenti sú vraj nervózni, či do tej vody vôbec vlezem. Chabo som sa bránila, že v horúcom lete sa ani nemám kde otužovať. On na mňa do telefónu kričal, nech idem do Tatier! Boli to nervy. Pravda je taká, že som sa bála spýtať svojej lekárky, aby mi kúpanie v ľadovej vode nezakázala. Napokon som sa odhodlala a skvelá pani doktorka mi ľadové plávanie povolila. Asi mi chcela dopriať tú peknú filmovú rolu. To už začínal september.

Ako sa stal Vaším trénerom Vlado Lysičan?

Českí filmári mi poslali nejaké kontakty na slovenského propagátora MUDr. Makaia, ktorý, žiaľ, už nie je medzi nami, ale nedarilo sa mi ho zohnať. Napokon mi napadlo zavolať môjmu milému kolegovi Martinovi Babjakovi. A ten ma nasmeroval k Ľadovým medvedom, ale hlavne posmelil: „Neboj sa, Zuzka, ponor sa každý týždeň do nejakého jazierka, a ako sa vzduch aj voda budú ochladzovať, na otužovanie si bez problémov zvykneš.“ Tak som začiatkom septembra začala. Voda

bola teplá - okolo 20 stupňov. Nato ma spokojný režisér Sláma poslal do pražského Braníka. A to bol trochu šok! Vltava mala nie viac ako 15 stupňov! Keď ma vedúci Klubu otužilcov Tomáš uvidel, ako stojím vo vode ponorená po kolena, rezolútne zahlásil: „Dám ti najlepšieho trénera na Slovensku!“ A zavolať Vladovi Lysičanovi.

Fungovala spolupráca od začiatku?

Musím povedať, že som mala exkluzívnu starostlivosť. A trénerov až troch: v Prahe Tomáša a na Slovensku okrem Vladka aj šéfa Medvedov Luboša. Ale pomáhali mi všetci. Kolegyňa Magda mi napríklad povedala, že ak chcem v januári suverénne zvládnuť zimné plávanie, musím

trénovať najmenej dvakrát do týždňa. Najobetavejší bol ale Vladko Lysičan. Dvakrát do týždňa cestoval kvôli mne zo Senca. Prezradil mi všetko o otužovaní a trpezlivo upozorňoval aj na riziká.

Kde ste trénovali?

Na Zlatých pieskoch - v nedeľu spolu s Ľadovými medvedmi a v strede týždňa len my s Vladkom a s mojím manželom, ktorému sa zimné plávanie tiež zapáčilo. Vlado sa vždy ponoril spolu s nami, aby nám išiel príkladom. Všetko nám trpezlivo vysvetľoval, teóriu aj prax. Boli to krásne, inšpiratívne stretnutia, športovali sme a pri tom zaujímavo debatovali. Už po pár tréningoch sme sa s Vladkom skamarátili a naše priateľstvo trvá dodnes.

Čo Vám robilo najväčší problém?

Problém som nemala žiaden, až som sa tomu čudovala, pretože, ako zvyknem žartovať, pôvodným povolaním som zimomravec. Ale vďaka nášmu trénerovi som všetko zvládla. Jasné, že sa zakaždým musím trochu prekonať, lebo prvá minúta v studenej vode je nepríjemná. Aj na toto má Vlado Lysičan recept. Povedal: „Ak ti je veľká zima, Zuzka, chvíľu sa vôbec nehýb. Vytvoríš si tak z ľadovej vody akýsi skafander, a ten ťa zohreje. Až potom začni plávať.“

Ako a kedy nastal zlom, odkedy ste si už užívali otužovanie?

Otužovanie sa mi zapáčilo okamžite, ako som s ním začala. Bez preháňania musím



Zuzana Kronerová s Vladom Lysičanom pri autobuse, ktorý vo filme patril partii otužilcov. Foto: archív Vlada Lysičana

povedať, že na tom majú zásluhu všetci moji tréneri, najmä Vladko Lysičan. Pokračovať v zimnom plávaní sa mi stalo potrebou. Celý ten prvý rok som nebola chorá, nedostala som ani nádchu. Perfektný je aj ten pocit eufórie, keď vyjdete z ľadovej vody. Zvyknem si po plávaní zľahka zabehať, skrátka, mám pocit, že žijem zdravo. Jediné, čo ľutujem, že som sa o zdravých účinkoch otužovania dozvedela tak neskoro. Mohla som svoje deti uchrániť od rôznych chorôb a alergií, keď boli malé.

Aké nepríjemné, alebo naopak príjemné a úsmevné momenty priniesli tréningy otužovania?

Priznám sa vám k jednej bizarnej záležitosti. Keď moje tréningy už boli v plnom prúde, režisér Sláma ma požiadal, aby

som odcestovala za našou dobrou kamarátkou a kolegyňou z filmu Marunou Ludvíkovou a pomohla jej zimné plávanie naštartovať. Vybrala som sa teda autom do malebného mestečka Bílovice nad Svitavou, ktoré leží blízko Brna. Pri romantickej rieke Svitave som Marune prezradila skafandrový recept Vlada Lysičana, aby som ju povzbudila a posmelila. Maruna to však zobrala doslova a v studenej vode sa ani nepohla. Jednoducho v tej vode visela. A odvtedy svoj štýl otužovania nezmenila. Ak ste videli náš film, určite ste si všimli, že tento špeciálny štýl sa Marune dostal aj do filmovej postavy mojej kamarátky Květy. Květa skrátka nikdy nepláva: aj na pretekoch na rozdiel od ostatných plavcov v studenej vode jednoducho visí.

Ako často chodíte do zimnej vody? Ste ešte v kontakte s Vladom Lysičanom?

V septembri minulého roka som si nachystala plavky a papučky do vody a chystala som sa na otužileckú sezónu. Lenže 10. septembra som sa nakazila Covidom 19. Priebeh ochorenia nebol vôbec ľahký. Mala som zápal pľúc a do normálu som sa vrátila až po piatich týždňoch. Moja pani doktorka radí zatiaľ so zimným plávaním počkať. Ale studené sprchy si už dávam a na jar sa určite do studenej vody vrhnem. Už sa na to teším. Predtým ale zavolám Vladkovi Lysičanovi. Dúfam, že si nájde čas a pôjde so mnou. Ak nie, stretneme sa aspoň v kaviarni.

Rozhovor pripravil Csaba Vysztafel

Stromčekový beh sa konal individuálne

Aj keď sme aj v Mestských novinách Senec informovali o tom, že stromčekový beh bude, napokon sa pre zhoršujúcu sa pandemickú situáciu konal len individuálne. Žiadne hromadné podujatie, skôr samostatné behy v „bublinách“. Bežcov to však neodradilo a aj na FB profil Beh Senec/We Run Senec pridali veľmi pekné fotky zo zimného športovania.

MO



Foto: Beh Senec/We Run Senec

Maťo Homola obsadil 7. miesto šampionátu TCR Europe 2020

Slovenský automobilový reprezentant Maťo Homola, športovec roka Mesta Senec za rok 2019 v kategórii „Najlepší jednotlivci“, počas uplynulej sezóny vyjazdil tri tretie miesta. Poslednú bronzovú medailu získal v predposledných pretekoch sezóny európskeho šampionátu cestovných vozidiel TCR Europe 2020 v Belgicku. V celkovom hodnotení sezóny skončil na 7. mieste s 204 bodmi.

„Sezóna je za mnou. Áno, chcel som byť vyššie, nie je dôležité zakaždým vyhrať, ale je potrebné byť konzistentný. Dôkazom je Bennani, ktorý nevyhral ani jedny preteky tento rok, no podarilo sa mu vyhrať sezónu. Nebyť dvoch pokazených víkendov, kedy ma z trate odpálili a ja som sa doslova len prizeral, tak som v celkovom hodnotení výrazne vyššie. Ale poznáte to, keby bolo keby. Na to motošport

nefunguje. Som vďačný, že sme mohli aj za takýchto podmienok počas koronakrízy pretekať a ja ďakujem za podporu celému tímu BRC Racing Team, mojim sponzorom

a v neposlednom rade celej rodine,“ uzaviera Maťo Homola sezónu.

Zdroj: www.matohomola.sk



Foto: matohomola.sk

Ľubomír Guldan: Dnes nestačí mať talent, je to tvrdá práca

Jedným z nominovaných na Športovca roka mesta Senec za rok 2020 je Ľubomír Guldan, ktorý patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti novodobej histórie seneckého futbalu. Počas výnimočne dlhej profesionálnej kariéry pôsobil na Slovensku i v zahraničí vo viacerých špičkových futbalových kluboch a ako jeden z mála futbalistov pochádzajúcich z nášho mesta bol platným členom Slovenskej futbalovej reprezentácie. Zaznamenal v nej 5 medzistátnych zápasov a strelil jeden gól. Detstvo prežil vo Veľkých Úľanoch, ale futbalovo vyrástol v Senci. 31.12.2020 ukončil svoju profesionálnu futbalovú kariéru a od januára sa stal športovým riaditeľom futbalového klubu Zaglebie Lubin.



v európskych pohároch, Lige majstrov, hrať v Bulharsku a získať tam majstrovský titul. Najviac sa ale teším z prvého majstrovského titulu zo Žiliny – vyhrali sme, oslavovali a zároveň sme zapíjali aj narodenie môjho prvého syna. Tiež veľmi rád spomínam na krásne 2 roky v Bulharsku či na krásne Švajčiarsko. Za vrchol považujem určite majstrovský titul so Žilinou, postup do Ligy majstrov a úspech v Bulharsku.

Koncom roka ste ukončili futbalovú kariéru, má na tom svoj podiel aj pandémia?

Už počas minulej zimy ma oslovili, aby som pracoval ako športový riaditeľ futbalového klubu Zaglebie Lubin. Novému kolegovi zo Slovenska som však ešte chcel pomôcť aklimatizovať sa v klube a tak som zostal hrať. Od marca, keď začala pandémia, som 107 dní nevidel rodinu. Vtedy som veľa rozmýšľal o tom, či to vôbec stojí za to. Kým deti nechodili do školy, cestovali sme spolu celá rodina, teraz sa to však zmenilo. Koncom roka sa teda skončila aj moja futbalová kariéra a teraz chcem využiť svoje kontakty ako športový riaditeľ klubu.

Čo by ste odkázali svojim nástupcom – mladým futbalistom zo Senca?

Aby poslúchali trénerov. Tiež som bol mladý, myslel som, že viem všetko najlepšie, ale dnes nestačí mať talent. Je to tvrdá práca. Niektorí mladí futbalisti mali väčší talent ako ja, ale dostal som sa ďalej práve vďaka tvrdej práci.

Rozhovor pripravila Martina Ostatníková

Aké sú vaše spomienky na Senec?

Len tie najlepšie. Som odchovancom seneckého futbalu. Prešiel som tu všetkými kategóriami vo vtedajšom FC VTJ Koba Senec. Moja manželka je Senčanka a už aj ja, keďže v Senci bývame. Práve tu som zažil svoje prvé futbalové úspechy a toto mesto mám rád. Mám tu rodinu, priateľov a známych. Moje deti chodia v Senci do školy a tiež hrajú futbal. Maxim má 11 a Xavier 7 rokov.

Senec by si zaslúžil kvalitnejšiu súťaž vo futbale. Keď som začínal, vyhrali sme slovenský pohár, superpohár, bol som pri najväčších úspechoch seneckého futbalu.

Chceli ste byť futbalistom od malička?

Už keď som mal 3-4 roky, kopal som do lopty. V tom čase to však nebolo nič výnimočné. Neboli rôzne druhy online zábavy ako teraz. Keď sme prišli domov zo školy, šli sme von – na bicykel alebo hrať futbal. Rokmi som už mal motiváciu hrať za senecké áčko – mužov. A dôležití boli najmä tréneri. Trénoval som s Vladimírom Chribikom, Jánom Gubánim, Vladom Bertókom. Dali mi dôležité a pevné základy, pretože čo sa pri výchove mladého hráča zanedbá, ťažko sa dotrénuje.

Na akých pozíciách ste hrávali?

V detstve som začínal ako útočník, ofenzívny hráč. Postupne som však

skončil v obrane. Okrem brankára som hral na všetkých pozíciách.

Ako ste sa ako vrcholový športovec pripravovali na zápasy? Mali ste aj nejaké rituály ako niektorí iní športovci?

Rituály? Nie. Vždy som sa intenzívne pripravoval. Pred zápasmi som nejedol ťažké masné jedlá, skôr cestoviny alebo niečo ľahšie. Snažil som sa uvoľniť stres a nepripúšťať si ho v hlave. Vždy to však záležalo od trénerov, každý vyžadoval inú prípravu. Pre mňa bolo dôležité, že som nikdy nemal vážny úraz, ani žiadnu operáciu. Preto sa mi podarilo hrať do vyššieho veku.

Ako ste sa dostali zo Senca do Švajčiarska, kde sa vo futbalovom klube FC Thun začala vaša skutočná kariéra profesionálneho futbalistu?

V tom čase mi skončila mi zmluva v Senci, chcel som vyskúšať zahraničie. Mal som ísť do Innsbrucku, kde ma po zápase oslovili Švajčiari. Ich ligu som považoval za lepšiu, tak som ich ponuku rád prijal.

Na ktorú časť svojej kariéry najradšej spomínate a ktorý zo svojich úspechov považujete za najvýznamnejší?

Už ako malý chlapec som chcel hrať ligu. Stále som si však dával nové ciele. Chcel som sa stať slovenským majstrom, ísť za hranice, hrať v reprezentácii,

Mesačník Mestské noviny Senčan vydáva Mestský úrad Senec v náklade 9.100 kusov. Adresa redakcie: Mestský úrad Senec, Mierové námestie 8, 903 01 Senec, IČO: 00 305 065. EV 4799/13. ISSN 1339-2875 Šéfredaktorka Mgr. Martina Ostatníková, tel.: 0903 621 880, sencan@sencan.sk, redaktor Ing. Mgr. Csaba Vysztafel, tel.: 0911 836 581, vysztafel@sencan.sk, PR manažér Mgr. Dagmara Mičeková, tel.: 0910 999 405. Redakčná rada: Monika Macháčková – predsedníčka, Gabriella Németh – podpredsedníčka, Helena Nemcová, Helena Krajčovičová, Csaba Farkas, Mária Rovenská, Monika Škovránková, Zuzana Szárazová, Rastislav Kysel, Jaroslav Skácel, Ján Rohár. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Za obsah článku zodpovedá autor. Redakcia nezodpovedá za obsah politickej reklamy. Nepredajné.